

WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta

Wysł. 05. 04. 2024

L.dz. zał.
Podpis Kielce, dnia 3 kwietnia 2024 r.

9/9

Znak: PSZ.IV.9514.2.2024

Zakład Aktywności Zawodowej - "Manufaktura Pietraszki"
ul. Pietraszki 15
25-822 Kielce

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 30 ust. 3b ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023 r. poz. 2283), jak również art. 16 ust. 2 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224 ze zm.) w dniach 2, 5-6 lutego 2024 r. w Zakładzie Aktywności Zawodowej "Manufaktura Pietraszki", ul. Pietraszki 15, 25-822 Kielce została przeprowadzona kontrola problemowa.

Kontrolę przeprowadziły:

- ✓ Ewa Kasperkiewicz - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 53/2024;
- ✓ Ewelina Sornat - inspektor wojewódzki, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 54/2024.

Czynności kontrolne przeprowadzono na podstawie ww. upoważnień wydanych w dniu 1.02.2024 r. przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z up. Wojewody Świętokrzyskiego oraz na podstawie programu kontroli.

Zgodnie z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony

do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Badanie prawidłowości tworzenia i wykorzystywania środków zakładowego funduszu aktywności zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2024, poz. 44) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakładów aktywności zawodowej (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1934 ze zm.) w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia przeprowadzania kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ustalenia z kontroli zawarte zostały w sporządzonym protokole.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Braki i rozbieżności w dokumentacji dotyczącej wydatkowania środków uzyskanych ze sprzedaży wyrobów lub usług pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej.

W trakcie czynności kontrolnych w dokumentach dotyczących wydatkowania środków uzyskanych ze sprzedaży wyrobów lub usług pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej stwierdzono następujące braki i rozbieżności:

- ✓ faktura nr FV/22/7536/SZT z 16.12.2022 r. dot. materiałów do rękodziela została wystawiona przez [] na kwotę 115,6 zł, natomiast w zestawieniu kosztów działalności podano kwotę 371,68 zł,
- ✓ paragon wystawiony przez [] z 21.11.2022 r. nie zawierał danych dotyczących nabywcy/odbiorcy,
- ✓ paragon wystawiony przez [] z 18.11.2022 r. nie zawierał danych dotyczących nabywcy/odbiorcy,
- ✓ w dokumentacji znajdowały się faktury: faktura nr FV/KR/22/08-011177 z 22.08.2022 r. wystawiona przez [] a kwotę 576,76 zł, faktura nr F0944/2022 z 6.04.2022 r. wystawiona przez [] na kwotę 59,96 zł oraz faktura nr F/40429455/03/22 z 8.03.2022 r. na kwotę 70 zł, natomiast ww. wydatki nie zostały ujęte w przedstawionym wykazie kosztów,
- ✓ faktura nr 87/2022 została wystawiona przez [] 15.02.2022 r. na kwotę 453,75 zł. W wykazie ujęto kwotę 463,75 zł,

- ✓ faktura nr 1844/2022 została wystawiona przez []
30.06.2022 r. na kwotę 79,95 zł. W wykazie ujęto kwotę 7,23 zł,
- ✓ faktura nr 00695_09_22 została wystawiona przez []
27.09.2022 r. na kwotę 49,95 zł. W wykazie ujęto kwotę 49,23 zł,
- ✓ znaczna część spośród przedstawionych faktur dotyczących wydatków finansowanych ze sprzedaży wyrobów lub usług zaz nie zawierała informacji świadczącej o tym, że udział w ponoszonych kosztach ma Zakład Aktywności Zawodowej Manufaktura Pietraszki.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego dokumentacji wyjaśniającej powyżej opisane braki i rozbieżności stwierdzone w dokumentach dotyczących wydatkowania środków uzyskanych ze sprzedaży wyrobów lub usług pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej oraz dokumentacji potwierdzającej wyeliminowanie stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości. Należy wziąć pod uwagę, że w odniesieniu do ponoszonych wydatków w ramach §8 ust. 2 cyt. rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej, istotne jest, aby w dokumentach potwierdzających poniesione wydatki ujęty był Zakład Aktywności Zawodowej (nabywca, odbiorca) w celu potwierdzenia przeznaczenia danego wydatku zgodnie z ww. przepisem prawa. Są to bowiem koszty działalności wytwórczej lub usługowej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

2. Nieaktualny regulamin zfa.

Zgodnie z § 16 ust. 1 cyt. rozporządzenia organizator opracowuje i zatwierdza regulamin zakładowego funduszu aktywności określający w szczególności tryb i zasady przeznaczania środków tego funduszu na wydatki, o których mowa w § 15. W trakcie kontroli kierownik ZAZ-u okazał Regulamin Zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej Manufaktura Pietraszki z 8.01.2022 r., opracowany i zatwierdzony przez organizatora. Stwierdzono, że przedstawiony regulamin jest nieaktualny.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego aktualnego regulaminu zakładowego funduszu aktywności. W regulaminie należy uwzględnić zmiany zawarte

w aktualizacji rozporządzenia w spr. zakładów aktywności zawodowej z 20 listopada 2023 r. (Dz. U. z 2023, poz. 2526).

3. Nieprawidłowe tworzenie zfa.

W trakcie kontroli ks. dr hab. Witold Janocha - kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej Manufaktura Pietraszki oświadczył, że prowadzący Zakład Aktywności Zawodowej „Manufaktura Pietraszki” tworzy zakładowy fundusz aktywności ze środków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz gromadzi środki zakładowego funduszu aktywności na wyodrębnionym rachunku bankowym tego funduszu.

Stosownie do art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji prowadzący zakład aktywności zawodowej przekazuje środki uzyskane z tytułu zwolnień, o których mowa w ust. 1, oraz wpływy z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej na zakładowy fundusz aktywności. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ww. ustawy prowadzący zakład pracy chronionej spełniający warunek, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lit. b, lub zakład aktywności zawodowej w stosunku do tego zakładu jest zwolniony z:

1) podatków, z zastrzeżeniem ust. 2, z tym że:

a) z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego - na zasadach określonych w przepisach odrębnych,

b) z podatku od czynności cywilnoprawnych - jeżeli czynność przez niego dokonana pozostaje w bezpośrednim związku z prowadzeniem zakładu;

2) opłat, z wyjątkiem opłaty skarbowej i opłat o charakterze sankcyjnym.

Analiza akt kontrolnych wykazała, że prowadzący zakład aktywności zawodowej w sposób niezgodny z ww. ustawą tworzy zakładowy fundusz aktywności zawodowej, ponieważ przy tworzeniu zfa nie przekazuje środków uzyskanych z tytułu zwolnienia z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego na wyodrębniony rachunek tego funduszu. Prowadzący na powyższą okoliczność złożył oświadczenie z 5.02.2024 r., w którym uznał, że zarówno Fundacja jak i Zakład Aktywności Zawodowej Manufaktura Pietraszki nie są podatnikiem podatku od nieruchomości, dlatego też nie mogą skorzystać ze zwolnienia podatkowego przewidzianego w ww. przepisach.

Ww. wyjaśnienie nie znajduje jednak odniesienia w powołanych wyżej aktach prawnych, w których nie uwzględniono odstępstw czy wyjątków od sposobu tworzenia zfa określonego w ustawie.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się tworzyć zakładowy fundusz aktywności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tj. zgodnie z §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1934). Stosownie do ww. przepisu prawa zakładowy fundusz aktywności tworzy się ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji oraz art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243, 1551, 1574 i 1834), oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności. Na podstawie rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2023 r, poz. 2526) od dnia 1 grudnia 2023 r. treść §14 ust. 1 otrzymała brzmienie: zakładowy fundusz aktywności tworzy się ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 4 i art. 33b ust. 1 ustawy oraz art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.2), oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności.

4. Nieprzekazanie środków uzyskanych z tytułu zwolnień z podatków, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1a ustawy o rehabilitacji (...) na wyodrębniony rachunek zfa za rok 2021 i 2022.

Analiza akt kontroli wykazała, że na rachunek bankowy w ustawowym terminie zostały przekazane środki uzyskane z art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz wpływy z uzyskanego dochodu związanego z prowadzoną działalnością. Z oświadczenia organizatora wynika, że w 2022 r. nie wystąpiły wpływy ze zwolnień wskazanych w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji (...), tj. ze zwolnień z podatków lokalnych (podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego), podatku od czynności cywilnoprawnych oraz z opłat. Przedstawione dokumenty wskazują, że zarówno za rok 2021 jak i 2022 prowadzący zakład aktywności zawodowej w ustawowym terminie nie przekazał środków uzyskanych z tytułu zwolnień, o których

mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1a ww. ustawy co stanowi naruszenie dyspozycji wynikającej z art. 31 ust 4 cyt. ustawy, tj.: *prowadzący zakład aktywności zawodowej przekazuje środki uzyskane z tytułu zwolnień, o których mowa w ust. 1, oraz wpływy z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej na zakładowy fundusz aktywności.* Ponadto prowadzący zakład aktywności zawodowej poinformował kontrolujących, że nie jest w posiadaniu dokumentów zawierających dane o wysokości kwoty należnych podatków za okres kontrolny, ponieważ nie składał deklaracji podatkowej od nieruchomości użyczonych od Diecezji Kieleckiej Kurii Diecezjalnej z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 3 w Kielcach na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 9.07.2020 r.

Zalecenie:

W związku z powyższym należy przedstawić w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego dokumenty z wykazaniem kwoty zwolnienia z podatku /od nieruchomości, rolnego, leśnego/ za rok 2021 oraz 2022 (dot. adresu: ul. Pietraszki 15, 25-822 Kielce), a także dokumenty potwierdzające przekazanie ww. zwolnienia z podatku na zakładowy fundusz aktywności.

W opinii Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych *inne zwolnienia podatkowe dotyczące np. działalności pożytku publicznego organizatora nie mają zastosowania do zakładów aktywności zawodowej, które są wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo od organizatora jednostkami, których celem jest rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych. W tym celu ustawodawca wyposażył te zakłady w narzędzie wspierające ten proces, jakim jest zakładowy fundusz aktywności, zapewniając wpływy na ten fundusz pochodzące m. in. ze zwolnień z podatków.*

Zgodnie z art. 29 ust. 3a¹ w przypadku wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 29 ust. 4 albo w razie nieprzekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy tego funduszu w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku uzyskania tych środków pracodawca jest obowiązany do dokonania:

- 1) zwrotu 100% kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności oraz
- 2) wpłaty w wysokości 30% tych środków na Fundusz – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ujawnienie wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami lub niedotrzymania terminu do przekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy

3a² wpłata, o której mowa w ust. 3a¹ pkt 2 nie obciąża zakładowego funduszu aktywności.

3a³ środki zakładowego funduszu aktywności nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej oraz nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, z wyjątkiem wydatkowania środków tego funduszu w sposób określony w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 29 ust. 4.

W związku z faktem, iż niektóre ze stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości mogą wskazywać na konieczność podjęcia - w oparciu o art. 29 ust 3a¹ pkt 2 ustawy o rehabilitacji, działań przez inny właściwy organ, na podstawie §17 ust. 4 rozporządzenia w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli (...) informuję Państwa, że niniejsze wystąpienie pokontrolne zostanie przekazane Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - do wiadomości i ewentualnego dalszego wykorzystania służbowego.

Jednocześnie informuję, że wyniki niniejszej kontroli zostaną przekazane także do wiadomości Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, który (zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy) współfinansuje m.in. koszty działania zakładu aktywności zawodowej.

Kierownik podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest zawiadomić organ upoważniony do kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Powyższe zawiadomienie należy złożyć na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego na adres:

Mariusz Pasek
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

KIEROWNIK
Oddziału ds. Rynku Pracy
Agnieszka Janecka

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Mariusz Pasek

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Jacek Bryk

(zarządzający kontrolę)

